ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία 2009

17 Μαΐου 2010 | Μουσείο Μπενάκη

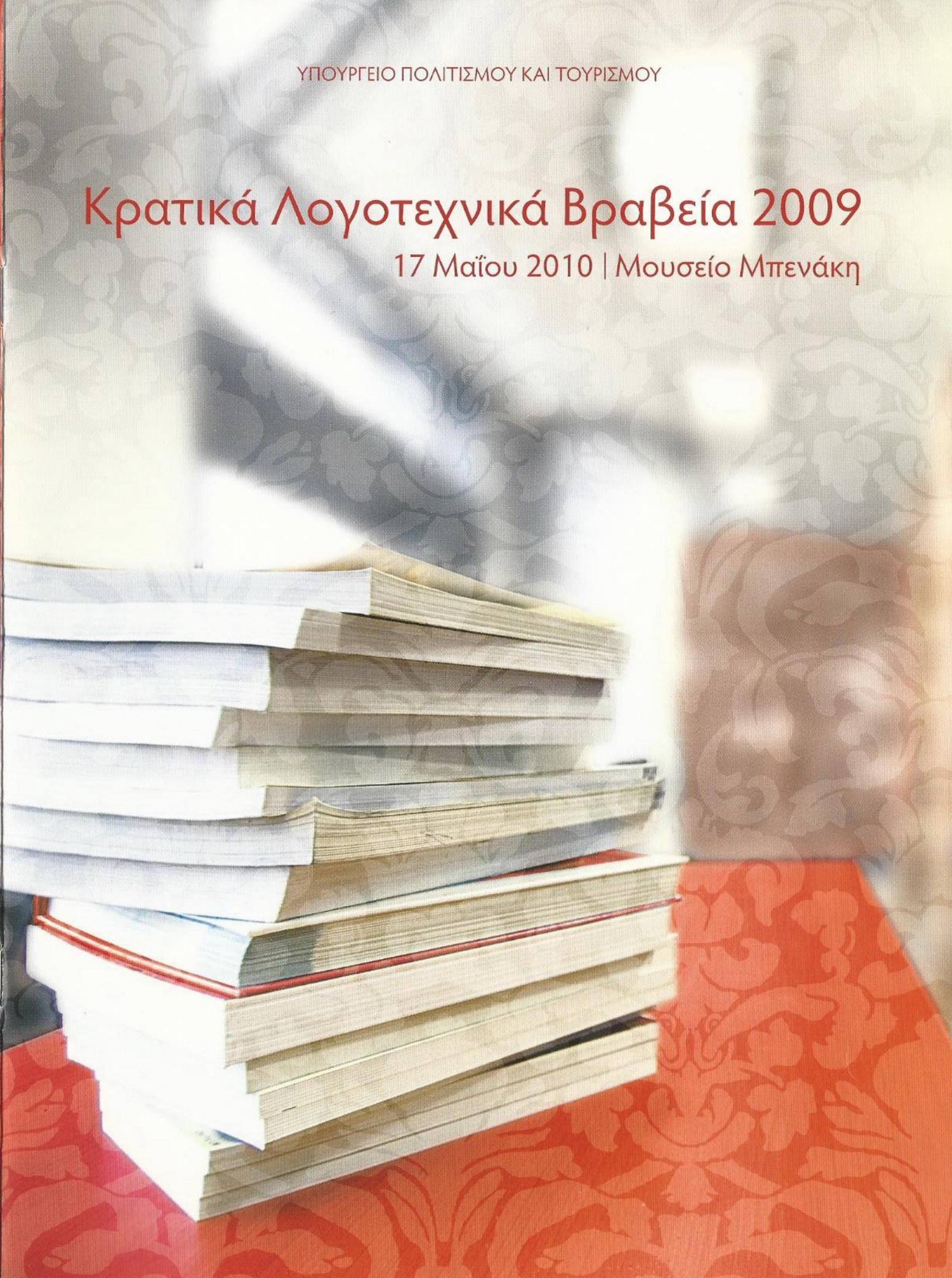

Επιτροπές 2009-2010

Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας
Πρόεδρος: Μαστροδημήτρης Παναγιώτης
Αντιπρόεδρος: Αθανασόπουλος Ευάγγελος
Μέλη: Ανδρειωμένος Γεώργιος, Πάτσιου Βασιλική, Δημακοπούλου Χαρίκλεια, Σχινά Αικατερίνη, Λεονάρδος Γεώργιος, Νιάρχος Αθανάσιος, Χατζηαντωνίου Κωνσταντίνος

Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνικής Μετάφρασης
Πρόεδρος: Σταυροπούλου Ερασμία-Λουΐζα
Αντιπρόεδρος: Κόνολι Ντέιβιντ
Μέλη: Ζήρας Αλέξης, Δημητρούλια Ξανθίππη, Βοσκός Ανδρέας, Ζώρας Γεράσιμος, Μπελιές Ερρίκος-Γεώργιος, Καλοκύρης Δημήτριος, Παπαδήμα Μαρία

Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Παιδικού Βιβλίου
Πρόεδρος: Γκίβαλου-Κατσίκη Άντα
Αντιπρόεδρος: Κανατσούλη Μελπομένη (Μένη)
Μέλη: Πολίτης Δημήτριος, Γαβριηλίδου Σοφία, Γιαννικοπούλου Αγγελική, Ψαραύτη Ευαγγελία (Λίτσα), Παπαμόσχου Ηρώ, Ψαράκη Βάσω, Μαρουλάκης Νίκος

Διεύθυνση Γραμμάτων
Προϊσταμένη Μαρία Παναγοπούλου

Τμήμα Προστασίας και Ανάπτυξης των Ελληνικών Γραμμάτων
Προϊσταμένη Μαρία Προβιδάκη

Γραμματείς Επιτροπών Ε. Πανταζή, Σ. Βάντζου, Β. Αθανασιάδη

Χαιρετισμός του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, κ. Παύλου Γερουλάνου, στο Πρόγραμμα των Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων 2009

Στην Τέχνη δεν υπάρχουν νικητές και ηττημένοι. Υπάρχουν μόνο δημιουργοί που βρήκαν τον τρόπο να μας συγκινήσουν περισσότερο, κι άλλοι που το κατάφεραν λιγότερο.
Απόψε τιμάμε τους πρώτους.
Ο θεσμός των Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας συμπληρώνει φέτος πενήντα δύο χρόνια ζωής. Παρά τις αμφισβητήσεις και την κριτική που κατά καιρούς δέχθηκε, παραμένει ζωντανό κομμάτι της πνευματικής ζωής του τόπου μας.
Δική μας δουλειά είναι αυτόν τον σημαντικό θεσμό να τον στηρίξουμε και να τον βελτιώσουμε.
Γιατί ένα Κρατικό Βραβείο, πέραν της ηθικής αναγνώρισης που αποτελεί για ένα συγγραφέα, μπορεί να λειτουργήσει, και συνήθως λειτουργεί, ως πολλαπλασιαστής της καλής φήμης του βιβλίου του. Ως ενισχυτικός παράγοντας της αναγνωσιμότητάς του. Και είναι χρέος της Πολιτείας να στηρίζει, όπως και όσο μπορεί, το καλό βιβλίο.
Θέλω και από τη θέση αυτή να συγχαρώ τους φετινούς βραβευόμενους. Η αποψινή εκδήλωση είναι αφιερωμένη σ' αυτούς.

Παύλος Γερουλάνος
Υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού

Μεγάλο Βραβείο Λογοτεχνίας **Νάνος Βαλαωρίτης**

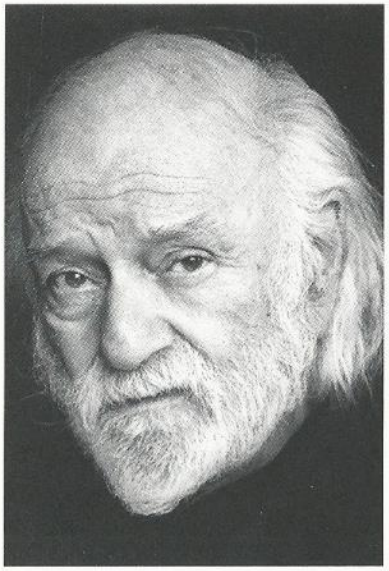

Ο Νάνος Βαλαωρίτης γεννήθηκε στη Λωζάνη της Ελβετίας το 1921. Σπούδασε φιλολογία και νομικά στα πανεπιστήμια Αθηνών, Λονδίνου, Σορβόνης. Παρουσίασε άρθρα και μετέφρασε πρώτος στο Λονδίνο εκτενώς Έλληνες ποιητές του 1930 -Σεφέρη, Ελύτη, Εμπειρίκο, Εγγονόπουλο, Γκάτσο. Στην Αγγλία έζησε από το 1944 έως το 1953 και γνώρισε τον Έλιοτ και όλο τον κύκλο του. Το διάστημα 1954-60 έμεινε στο Παρίσι και γνώρισε τον Αντρέ Μπρετόν και τους υπερρεαλιστές. Το 1960 γύρισε στην Ελλάδα και διηύθυνε το περιοδικό "Πάλι" (1963-1966). Το 1969 παρουσίασε ελληνική ποίηση στο γαλλικό περιοδικό "Lettres Nouvelles". Από το 1968 έως το 1993 δίδαξε συγκριτική λογοτεχνία και δημιουργική γραφή στο Πολιτειακό Πανεπιστήμιο του Σαν Φρανσίσκο. Εκεί, ποιητικά του κείμενα εκδόθηκαν από τον οίκο City Lights του Λώρενς Φερλινγκέττι. Οργάνωσε παρουσίαση των Ελλήνων υπερρεαλιστών στο Κέντρο Πομπιντού το 1990-91. Διηύθυνε από το 1989 έως το 1995 με τον ποιητή Αντρέα Παγουλάτο το περιοδικό "Συντέλεια", το οποίο επανεκδόθηκε το 2004 με τίτλο "Νέα Συντέλεια". Πήρε τρία κρατικά βραβεία (το πρώτο το αρνήθηκε) κι ένα βραβείο του N.P.A. [National Poetry Association (Αμερικανική Εταιρεία Ποίησης)] το 1996 -βραβείο που είχε δοθεί προηγουμένως στους Φερλινγκέττι, Γκίνσμπεργκ και άλλους. Το 2009 τιμήθηκε με το Μεγάλο Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας για το σύνολο του έργου του. Βιβλία του έχουν εκδοθεί στο εξωτερικό σε αγγλικές και γαλλικές μεταφράσεις. Είναι μέλος της Εταιρείας Συγγραφέων. Στην Ελλάδα επέστρεψε μόνιμα το 2004.

Εργογραφία:

Ποίηση

- "Η τιμωρία των μάγων", Λονδίνο 1947
- "Κεντρική στοά", Αθήνα 1958
- "Εστίες μικροβίων", εκδ. Καλώδιο, Σαν Φρανσίσκο 1977
- "Ανώνυμο ποίημα του Φωτεινού Αηγιάννη", Ίκαρος 1978
- "Ο ήρωας του τυχαίου", Τραμ, Θεσσαλονίκη 1979
- "Η πουπουλένια εξομολόγηση", Ίκαρος 1982
- "Στο κάτω κάτω της γραφής", Νεφέλη 1984
- "Ο έγχρωμος στυλογράφος", Δωδώνη 1986
- "Ποιήματα Ι", Ύψιλον 1987, "Ποιήματα ΙΙ", Ύψιλον 1987
- "Ανιδεογράμματα", Καστανιώτης 1996
- "Ήλιος ο δήμιος μιας πράσινης σκέψης", Καστανιώτης 1996
- "Αλληγορική Κασσάνδρα", Καστανιώτης 1998
- " Ένας ρομαντικός/Αριστοτέλης Βαλαωρίτης" ανθολόγηση Νάνος Βαλαωρίτης, Ερμής 1998
- "Η κάθοδος των Μ", Ύψιλον 2002
- "Μια αλφάβητος των κωφαλάλων", Άγκυρα 2003
- Modern Greek poetry An anthology edited by Nanos Valaoritis and Thanasis Maskaleris, Talisman House Publishers 2003
- "Άστεγος ο Μέγας", Ύψιλον 2004
- "Το ξανανοιγμένο κουτί της Πανδώρας", Άγκυρα 2006
- "Γη του διαμαντιού", Μανδραγόρας 2007
- "Άνθη του θερμοκηπίου", Απόπειρα 2010

Πεζογραφία

- "Ο προδότης του γραπτού λόγου", Ίκαρος 1980
- "Απ' τα κόκκαλα βγαλμένη", Νεφέλη 1982, β΄ έκδοση 1999
- "Μερικές γυναίκες", Θεμέλιο 1982
- "Ο θησαυρός του Ξέρξη", Εστία 1984, Άγκυρα 2008
- "Η δολοφονία", Θεμέλιο 1984
- "Η ζωή μου μετά θάνατον εγγυημένη", Νεφέλη 1995
- "Παραμυθολογία", Νεφέλη 1996
- "Ο σκύλος του Θεού", Καστανιώτης 1998, β΄ έκδοση 2004
- "Τα σπασμένα χέρια της Αφροδίτης της Μήλου", Άγρα 2002
- "Γνωρίζετε την Ελπινίκη;" Ηλέκτρα 2005
- "Μα το Δία", Ηλέκτρα 2009

Δοκίμια

- "Ανδρέας Εμπειρίκος", Ύψιλον 1989
- "Για μια θεωρία της γραφής", Εξάντας 1990
- "Μοντερνισμός, πρωτοπορία και πάλι", Καστανιώτης 1997
- "Αλληλογραφία Γ. Σεφέρη - Ν. Βαλαωρίτη 1945-1958", Ύψιλον 2004
- "Για μια θεωρία της γραφής, Β", Ηλέκτρα 2006

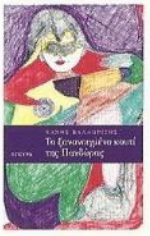

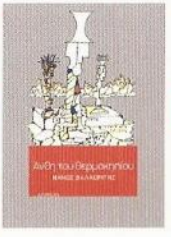

Βραβείο Ποίησης

Λευτέρης Πούλιος

"Η κρυφή συλλογή" εκδόσεις ΚΕΔΡΟΣ

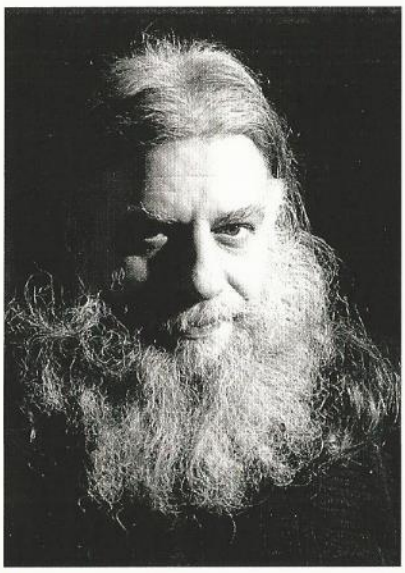

Ο Λευτέρης Πούλιος γεννήθηκε το 1944 στην Αθήνα, από γονείς εργάτες. Έχει εκδώσει δώδεκα ποιητικές συλλογές και έχει συνεργαστεί με ανθολογίες και περιοδικά στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Πήρε υποτροφία FORD.

Βιβλία του:

Ποίηση 1 (1969), Ποίηση 2 (1973), Γυμνός Ομιλητής (1977), Το αλληγορικό σχολείο (1978), Επιλογή (1969 – 1978), Ενάντια (1983), Τα επουσιώδη (1988), Αντί της σιωπής (1993), Το διπλανό δωμάτιο (1998), Συλλαβές για τον άνεμο (2003), Το Θεώρημα (2005), Η κρυφή συλλογή (2008). Όλα στις Εκδόσεις Κέδρος.

Περίληψη της «Κρυφής Συλλογής»

Κατά τη Μορφία Μάλλη, στην «Κρυφή Συλλογή» του Λευτέρη Πούλιου έχει εγκαταλειφθεί ο φρενήρης βηματισμός, η αύρα του ρομαντικού μεταμοντερνισμού και οι ρήξεις με τη νεωτερικότητα και έχουν αξιοποιηθεί οι υποδοχές μιας άλλης ποιητικής, περισσότερο φιλοσοφημένης, ευσύνοπτης και διαυγούς, με φόρμες μικρές, τόνους χαμηλούς και στοχαστικούς που αντλούν περισσότερο από το μοντερνιστικό ορυχείο. Στο πλαίσιο αυτής της ποιητικής αναδεικνύονται η υπαρξιακή αναδίπλωση, τα εσωτερικά τοπία και η μυστική εξομολόγηση.

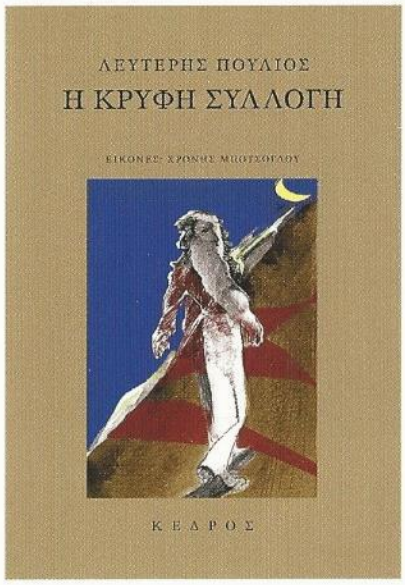

Βραβείο Διηγήματος

Τόλης Νικηφόρου

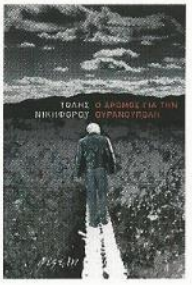

"Ο δρόμος για την Ουρανούπολη" εκδόσεις ΝΕΦΕΛΗ

Ο Τόλης Νικηφόρου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1938 από γονείς πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία και την Ανατολική Ρωμυλία. Αποφοίτησε από το κολέγιο Ανατόλια το 1957 και σπούδασε διοίκηση επιχειρήσεων. Εργάστηκε ως τραπεζικός υπάλληλος, μεταφραστής και, κυρίως, ως μελετητής-σύμβουλος επιχειρήσεων στη Θεσσαλονίκη, την Αθήνα και, τα χρόνια της δικτατορίας, στο Λονδίνο και ταξίδεψε σε πολλές χώρες. Με τη λογοτεχνία ασχολήθηκε από τα μαθητικά του χρόνια ως λογοτεχνικός συντάκτης των περιοδικών του κολεγίου. Εμφανίστηκε στη λογοτεχνία το 1966 με το μεγάλο ποίημα, Οι άταφοι, και ως τώρα έχουν συνολικά εκδοθεί 28 βιβλία του, 15 ποιητικά (μαζί με τη συγκεντρωτική έκδοση, Ο πλοηγός του απείρου, 2004) και 13 πεζογραφίας (4 μυθιστορήματα, 6 συλλογές διηγημάτων και 3 παραμύθια για μεγάλους). Υπήρξε τακτικός συνεργάτης του λογοτεχνικού περιοδικού, Νέα Πορεία, επί 30 χρόνια περίπου, διετέλεσε αντιπρόεδρος της Λέσχης Γραμμάτων και Τεχνών Β.Ε. και της Πανελλήνιας Πολιτιστικής Κίνησης και μέλος του Δ.Σ. της Εταιρίας Λογοτεχνών Θεσσαλονίκης και της Καλλιτεχνικής Επιτροπής του Κ.Θ.Β.Ε. Ποιήματά του έχουν μεταφραστεί σε 9 ευρωπαϊκές γλώσσες και έχουν περιληφθεί σε πολλές ελληνικές και ξένες ανθολογίες καθώς και στα κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας του γυμνασίου. Για το παραμύθι του, Σοτοσαπόλ ο χρυσοθήρας, του απονεμήθηκε το βραβείο της Γυναικείας Λογοτεχνικής Συντροφιάς το 1989.

Περίληψη του «Δρόμου για την Ουρανούπολη»

Η φωτιά με τα θλιμμένα μάτια που ακούει σιωπηλή τον συγγραφέα, ο γιος του ζαχαροπλάστη που θα άλλαζε τον κόσμο με ζωγραφιές, τα ποιήματα και η θέα απ' την εξέδρα της μικρής πόλης. Εκείνος που έχει ξεχάσει εντελώς τα ουσιώδη αλλά θυμάται καθαρά τις λεπτομέρειες, οι επευφημίες και τα χειροκροτήματα, πράγματα κοινά που ξάφνου γίνονται σπουδαία και σημαντικά. Ο άντρας που ήταν κάποτε βαρύς κι ασήκωτος και το αδέσποτο θηλυκό σκυλί που υιοθέτησε έναν γάτο. Κι ακόμη, τα υψίπεδα της νοημοσύνης και η ανταμοιβή της, τα πολιτιστικά σωματεία που έγιναν γραφείο ταξιδιών και κομμωτήριο, οι ανθρώπινοι πόροι, ο ευρύτερος του δημοσίου και οι διαφημιστικές εκστρατείες για τα αρχαία ερείπια. Τα μυστικά που είναι γραμμένα στο νερό, μια χώρα δίχως μονοπάτι, η ατέλειωτη πορεία προς τη θάλασσα και την πατρίδα. Εκείνοι που δίνουν το χέρι και τιμούν τον λόγο τους και τα σκληρά παγκάκια του Λευκού Πύργου. Μετά τα μυθιστορήματα «Το κίτρινο περπάτημα στα χόρτα» (2005) και «Η εξαίσια ηδονή του βιασμού» (2006), δώδεκα διηγήματα του Τόλη Νικηφόρου σε πρώτο πρόσωπο. Καλογραμμένα, ειρωνικά, συγκινητικά. Η φωτιά με τα θλιμμένα μάτια, η κληρονομιά μιας γενιάς και ο δρόμος για την Ουρανούπολη. Τώρα που δεν υπάρχει δρόμος, ποιος είναι ο δρόμος για την Ουρανούπολη;

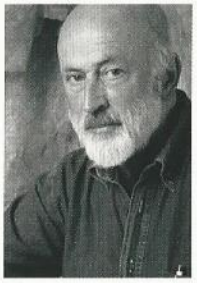

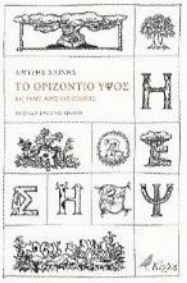

Αργύρης Χιόνης

"Το οριζόντιο ύψος και άλλες αφύσικες ιστορίες" εκδόσεις ΚΙΧΛΗ

Ο Αργύρης Χιόνης γεννήθηκε το 1943 στην Αθήνα (Σεπόλια) από γονείς νησιώτες, εσωτερικούς μετανάστες. Αφού και ο ίδιος εξέτισε μακράν περίοδον μετανασταστεύσεως εις την Εσπερίαν, επέστρεψε στη μητριά πατρίδα, το 1992, και εγκαταστάθηκε στο χωριό Θροφαρί της ορεινής Κορινθίας, όπου ζει πλέον, καλλιεργώντας τη γη και την ποίηση. Έχει δημοσιεύσει 12 ποιητικές συλλογές (1966 – 2006).Εξέδωσε 6 πεζά (1983 – 2009). Το 2009 κυκλοφόρησαν τα θεατρικά του έργα «Το μήνυμα και άλλες δύο φάρσες» (Κίχλη). Έχει επίσης μεταφράσει τα εξής έργα: Octavio Paz, «Ποιήματα» (Σπηλιώτης 1981), Howard Fast, «Οι μετανάστες» (Bell 1981), Jeffrey Archer, «Κάιν και Άβελ» (Bell 1982), Russel Edson, «Όταν το ταβάνι κλαίει» (Αιγόκερως 1986), Jane Austen, «Περηφάνια και προκατάληψη» (Πατάκης, Αθήνα 1997), Roberto Juarroz, «Κατακόρυφη ποίηση» (Τα τραμάκια 1997), Henri Michaux, «Με το αγκίστρι στην καρδιά» (Γαβριηλίδης, Αθήνα 2003), Nicanor Parra, «Ποιήματα επείγουσας ανάγκης» (Γαβριηλίδης, Αθήνα 2008).

Περίληψη του «Οριζόντιου ύψους...»

Οι ιστορίες που περιλαμβάνονται στο Οριζόντιο ύψος, είτε έχουν τη μορφή του παραμυθιού είτε του μύθου είτε χρησιμοποιούν αυτοβιογραφική ύλη, λειτουργούν ως παραβολές, δίνοντας στον συγγραφέα την αφορμή να μιλήσει για τα μεγάλα θέματα: τη σχέση μας με τη φύση, την ομορφιά, τη ζωή, τον θάνατο. Ο προφανής ωστόσο παραβολικός-διδακτικός χαρακτήρας τους διαποτίζεται από μιαν έντονη χιουμοριστική τάση, που αποτυπώνεται τόσο στα Επιμύθια και στις Σημειώσεις όσο και στις ίδιες τις ιστορίες, όπου το λεκτικό χιούμορ, χρωματισμένο ενίοτε με υπερρεαλιστικές πινελιές, δημιουργεί μιαν ευφρόσυνη ατμόσφαιρα, μέχρι του σημείου ολόκληρη η πλοκή ενός αφηγήματος να οργανώνεται γύρω από ένα λογοπαίγνιο.

Βραβείο Μυθιστορήματος

Γιάννης Ατζακάς

"Θολός βυθός" εκδόσεις ΑΓΡΑ

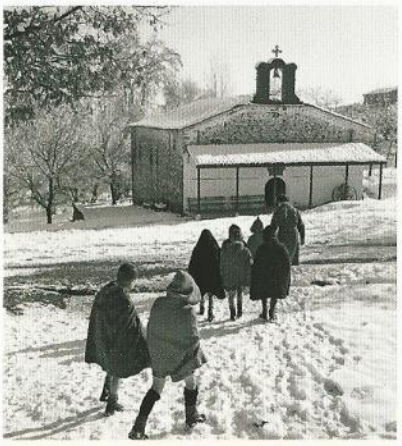

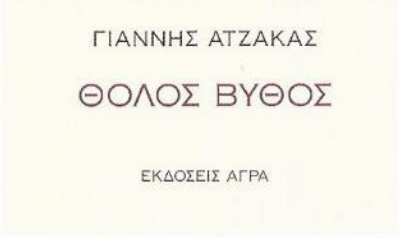

Ο Γιάννης Ατζακάς γεννήθηκε το 1941 στον Θεολόγο της Θάσου. Αποφοίτησε το 1966 από τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και από το 1975 εργάστηκε στην Ιδιωτική και τη Δημόσια Μέση Εκπαίδευση. «Ο Θολός Βυθός» (Άγρα 2008) είναι το δεύτερο πεζογράφημά του και, με τα «Διπλωμένα φτερά» (Άγρα 2007), αποτελεί διλογία.
Στα τέλη Απριλίου 2010 κυκλοφόρησε, και πάλι από τις Εκδόσεις Άγρα, το τρίτο βιβλίο του με τον τίτλο «Κάτω από τις οπλές». Στο λογοτεχνικό περιοδικό «Εντευκτήριο» (τεύχος 87, Οκτώβριος – Δεκέμβριος 2009) δημοσιεύτηκε διήγημά του με τίτλο «Ο Όδυσσέας στη Μαύρη Θάλασσα».

Περίληψη του «Θολού Βυθού»:

Ο «Θολός Βυθός» δεν είναι παρά η κατάδυση ενός ώριμου άντρα, του Γιάννη Αρχοντή, στις χαμηλότερες βαθμίδες της μνήμης του, στα έξι χρόνια του στις μετεμφυλιακές Παιδοπόλεις (1949-1955). Θεμελιώδης ιδέα, που πάνω της δομείται ολόκληρο το μυθιστόρημα, είναι ο διχασμός του ήρωα σε δύο πρόσωπα, του Άντρα και του Παιδιού. Έτσι, η αφήγηση κινείται σε δύο χρόνους (παρελθόν / παρόν), δύο τρόπους (γεγονός / σχόλιο), δύο λειτουργίες (μνήμη / κρίση), δύο καταστάσεις ("τραύμα" / "ίαση") και δύο λόγους (αφηγηματικός / λυρικός, δοκιμιακός). Η χρήση του πρώτου προσώπου από το Παιδί προσδίδει στην αφήγησή του, πέρα από αμεσότητα και ζωντάνια, και μιαν αθώα υποκειμενικότητα. Αντίθετα, οι σύντομες τριτοπρόσωπες παρεμβάσεις του Άντρα τονίζουν την ιστορική απόσταση που έχει μεσολαβήσει από τον εγκλεισμό του Παιδιού, αποτυπώνοντας έτσι μια περισσότερο νηφάλια και αντικειμενική κρίση.
Το οκτάχρονο Παιδί, με το πέρασμα του χρόνου αναπτύσσει μηχανισμούς αναπλήρωσης: ο δικός του κόσμος απωθείται και σβήνει, και η νέα κατάσταση εκλαμβάνεται ως η μόνη δυνατή και ως απόλυτα φυσική. Άλλωστε, από ένα αλάνθαστο ένστικτο, από μια "συνομωσία της σιωπής", κανένα παιδί δεν μιλούσε για τη δική του μυστική πληγή, που την κρατούσε κρυφή ακόμη κι από τους φίλους του: δεν ρωτούσε τους άλλους και δεν επιθυμούσε να το ρωτούν. Έτσι, με την παιδική ζωτικότητα, το παιχνίδι, τις φιλίες, τη φροντίδα των δασκάλων και την αγάπη της ομαδάρχισσάς του, κερδίζει ένα μεγάλο μέρος από την αμεριμνησία που δικαιούται. Η "φωνή" του Άντρα κατέστη απαραίτητη στην αφήγηση, γιατί μόνον αυτή, με το μετέπειτα φορτίο των εμπειριών, γνώσεων και ιδεών, θα ήταν σε θέση να επεξεργαστεί και να κατανοήσει το ασύνειδο παιδικό βίωμα.

Ο «Θολός Βυθός» είναι μια αναζήτηση του "χαμένου χρόνου" και, ταυτόχρονα, μια αναψηλάφηση του "τραύματος", που χάραξε στην ψυχή του Παιδιού η προσχεδιασμένη ιδεολογική χειραγώγηση· παράλληλα, αποσκοπεί να ανυψώσει την προσωπική μαρτυρία στην ευγενή σφαίρα του λόγου.

Βραβείο Δοκιμίου-Κριτικής

Χρίστος Ρουμελιωτάκης

"Ασκήσεις Αυτογνωσίας" εκδόσεις ΤΥΠΩΘΗΤΩ

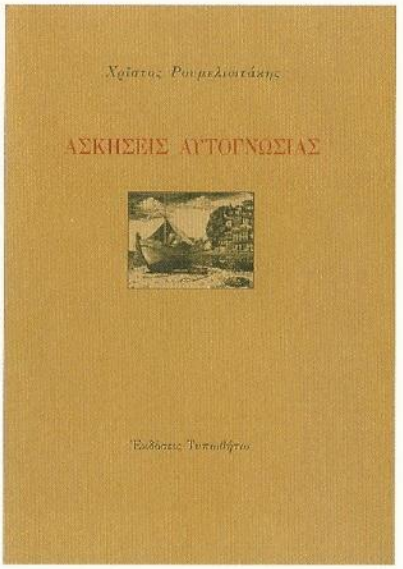

Γεννήθηκε το 1938 στην Αργυρούπολη Ρεθύμνης. Σπούδασε νομική, πολιτικές και οικονομικές επιστήμες. Εργάσθηκε ως δικηγόρος. Έλαβε μέρος στους κοινωνικούς αγώνες της εποχής του και συμμερίσθηκε τη μοίρα της Ελληνικής Αριστεράς. Στα γράμματα εμφανίσθηκε με το ποίημα «Πίσω από τα βλέφαρα» στο περιοδικό «Επιθεώρηση Τέχνης» το 1957. Έχει εκδώσει τρεις ποιητικές συλλογές και δύο συλλογές δοκιμίων.

Περίληψη των «Ασκήσεων Αυτογνωσίας»:

Ο Δωσιλογισμός, ως μία από τις σκοτεινότερες σελίδες της πρόσφατης ιστορίας μας, τα Λογοτεχνικά περιοδικά της Κατοχής, η πορεία από την Βάρκιζα στον Εμφύλιο αλλά και η δολοφονία του Κίτσου Μακρυγιάννη Μαλτέζου, τελευταίου απόγονου του Στρατηγού, ως αποκρυπτογράφηση του μηνύματος μιας εποχής, η Επιθεώρηση Τέχνης και η σταδιακή διεύρυνση των ιδεολογικών ορίων της, ο Νίκος Ξανθόπουλος, ως η καταφυγή και η παραμυθία για τον φτωχόκοσμο της μετεμφυλιακής Ελλάδας, είναι τα θέματα που απασχολούν τον Χρίστο Ρουμελιωτάκη στο βιβλίο του, που, όχι τυχαία, έχει τον τίτλο "Ασκήσεις Αυτογνωσίας". Όπως διευκρινίζει στον πρόλογο θέλει διερευνώντας αυτά τα κεφάλαια της ιστορίας μας να ξεκαθαρίσει προσωπικούς λογαριασμούς με τον εαυτό του. Με το ίδιο πνεύμα ασχολείται και με το έργο των ποιητών Τάκη Σινόπουλου, Δημήτρη Δούκαρη και Τάσου Γαλάτη, όπως και με την πορεία του μουσικού Γιάννη Ζουγανέλη από το ορφανοτροφείο του Κορυδαλλού στη μεγάλη τέχνη.

Σε όλες τις περιπτώσεις αυτές δεν ξεκινά από ένα βιβλίο ή ένα γεγονός αλλά, όπως γράφει ο κριτικός Αλέξης Ζήρας στην "Ελευθεροτυπία", κινούμενος αντίστροφα, πηγαίνει από το θέμα, που τον έχει ήδη απασχολήσει, στο βιβλίο που πραγματεύεται το θέμα.

Βραβείο Χρονικού-Μαρτυρίας

Αλεξάνδρα Δ. Ιωαννίδου

"Υπόθεση Γκράνιν: η λογοτεχνική κριτική στο εδώλιο. Η δίκη της «Επιθεώρησης Τέχνης» το 1959 και η απολογία του Κώστα Κουλουφάκου" εκδόσεις ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ

Η Αλεξάνδρα Ιωαννίδου γεννήθηκε το 1966 στην Αθήνα. Τελείωσε τη Γερμανική Σχολή Αθηνών και σπούδασε στη Χαϊδελβέργη της Γερμανίας σλαβική φιλολογία. Διδάσκει στο Πανεπιστήμιο από το 2001. Τον Ιούλιο του 2009 εξελέγη αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, στο Τμήμα Σλαβικών Σπουδών. Τα επιστημονικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται σε θέματα των σλαβικών λογοτεχνιών καθώς και στη νοτιοσλαβική διαλεκτολογία. Στα γερμανικά κυκλοφορεί μονογραφία της για τις επιρροές της αρχαίας ελληνικής γραμματείας στον ρωσικό συμβολισμό, ενώ έχει μεταφράσει θεωρητικά και λογοτεχνικά κείμενα από τα ρωσικά, τα πολωνικά και τα γερμανικά.

Περίληψη της «Υπόθεσης Γκράνιν»

Το 1959 ο ποιητής Κώστας Κουλουφάκος καταθέτει ένα απολογητικό υπόμνημα ως απάντηση στη δίκη που έχει οργανώσει η ΕΔΑ κατά της συντακτικής επιτροπής της Επιθεώρησης Τέχνης, με αφορμή τη δημοσίευση του σοβιετικού διηγήματος του Ντανιήλ Γκράνιν «Η Σιωπή». Το διήγημα έχει ενοχλήσει τα κομματικά στελέχη της ΕΔΑ, καθώς αμφισβητεί το αλάθητο των σοβιετικών επιστημόνων και τεχνοκρατών, έχοντας ως κεντρικό ήρωα έναν συμβιβασμένο άνθρωπο που διαλέγει την ηρεμία του απ' την αλήθεια, αδικεί τους άλλους και αγνοεί το γενικότερο συμφέρον. Ως κατήγοροι στη δίκη εμφανίζονται σημαντικές προσωπικότητες, όπως ο Μάρκος Αυγέρης, ο Γιάννης Ρίτσος, ο Λεωνίδας Κύρκος, ο Δημήτρης Φωτιάδης και άλλοι. Η απάντηση του Κουλουφάκου είναι ένα κείμενο πάνω από 120 σελίδες. Αποτελεί μια μνημειώδη απολογία της ελεύθερης λογοτεχνικής και κριτικής έκφρασης, μια απόπειρα ανατροπής της δογματικής ακαμψίας στην πρόσληψη του σοσιαλιστικού ρεαλισμού στην Ελλάδα, έναν ύμνο στην πρόοδο της ανθρωπότητας, με αρωγούς τη λογοτεχνία και την τέχνη. Αυτό το κείμενο – σταθμός, που παρέμενε για πολλά χρόνια απόρρητο, παρουσιάζεται σχολιασμένο για πρώτη φορά στο βιβλίο της Αλεξάνδρας Δ. Ιωαννίδου, αναπληρώνοντας για το ευρύ αναγνωστικό κοινό ένα χάσμα στην πολυκύμαντη ιστορία της λογοτεχνικής κριτικής.

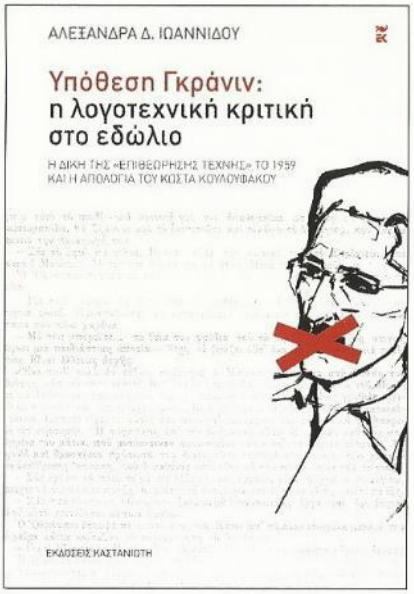

Βραβείο Μετάφρασης έργου ελληνικήςλογοτεχνίας σε ξένη γλώσσα

Λεωνίδας Λίου (Liu Ruihong)

"Το άξιον εστί" του Οδ. Ελύτη στην κινεζική γλώσσα εκδόσεις YILIN PRESS

Ο Λεωνίδας Λίου (LIU RUIHONG) γεννήθηκε στις 2 Οκτωβρίου 1955. Υπήρξε μαθητής αξιωματικής σχολής του Κινέζικου Στρατού, φοιτητής της Νεοελληνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Διεθνών Σπουδών της Σαγκάης και μελετητής του Ερευνητικού Ινστιτούτου Ξένης Λογοτεχνίας της Ακαδημίας Κοινωνικών Επιστημών της Κίνας. Το 1983 μετεκπαιδεύτηκε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και το 1989 έλαβε υποτροφία για μεταπτυχιακές σπουδές στο ίδιο Πανεπιστήμιο με θέμα τη νεοελληνική ποίηση. Σήμερα εργάζεται σε εταιρεία ελληνικών συμφερόντων στην Κίνα και δραστηριοποιείται συγχρόνως σε πολιτιστικές ανταλλαγές, μεταφράσεις και εκδόσεις ελληνοκινεζικής λογοτεχνίας. Έχει μεταφράσει Έλληνες ποιητές (Ελύτη, Σεφέρη, Καβάφη, Ρίτσο) και έχει δημοσιεύσει άρθρα και δοκίμια για την ελληνική ποίηση, πεζογραφία και θέατρο, όπως για τον Αντώνη Σαμαράκη (στο Περιοδικό «Ξένη Λογοτεχνία», 9, 1984), για το αρχαίο θέατρο και το Φεστιβάλ Επιδαύρου (στο περιοδικό «Drama», 2, 1986), για τα ποιήματα του Σεφέρη και του Ελύτη (στη «Συλλογή των δοκιμίων για γνωστά ξένα λογοτεχνικά έργα», Εκδ. Zhejiang, 1989). Συμμετείχε σε συλλογική εργασία λεξικών και εγκυκλοπαιδειών (λήμματα για Ελληνίδες και Έλληνες συγγραφείς) και ενημερωτικών φυλλαδίων για την ελληνική λογοτεχνία στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου του Πεκίνου, το 2008, με την Ελλάδα ως τιμώμενη χώρα. Έχει μεταφράσει ελληνικά βιβλία που θα εκδοθούν στην Κίνα και έχει δημοσιεύσει μεταφράσεις κινέζικων ποιημάτων για το περιοδικό ΕΝΤΕΥΚΤΗΡΙΟ της Θεσσαλονίκης. Επίσης έχει μεταφράσει την Ανθολογία Σύγχρονης Κινέζικης Ποίησης 50 Κινέζων ποιητών που εκδόθηκε από το ΥΠ.ΠΟ.Τ με την ευκαιρία της 7ης Διεθνούς Έκθεσης Βιβλίου Θεσσαλονίκης, όπου η Κίνα ήταν τιμώμενη χώρα. Έχει διατελέσει συνοδός και διερμηνέας σε πολλούς Έλληνες πολιτικούς και πνευματικούς δημιουργούς (Ανδρέα Παπανδρέου, Κων. Σημίτη, Κων. Καραμανλή, Κάρ. Παπούλια, Θεόδ. Πάγκαλο, επίσης Μελίνα Μερκούρη, Αντώνη Σαμαράκη, Κάρολο Κουν και Ελένη Καζαντζάκη) που επισκέφθηκαν κατά καιρούς την Κίνα, καθώς και σε αντίστοιχες ελληνοκινεζικές συνεργασίες. Για την γνωριμία του με τον ελληνικό κόσμο, μέσα από τη γλώσσα και την ελληνική ποίηση, ο κ. Liu Ruihong, ο Λεωνίδας, όπως θέλει να τον αποκαλούν, αναφέρει σε ευχαριστήρια επιστολή του:

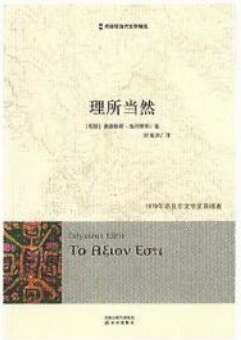

«ΕΝΑ το χελιδόνι κι η Άνοιξη ακριβή». Τούτη τη στιγμή, που μόλις μπήκαμε στην πρώτη άνοιξη μιας νέας δεκαετίας του 21ου αιώνα και η οποία ξεκίνησε με βαριά βήματα, με λίγη ζεστασιά και επιστρεφόμενη παγωνιά, ήχησε και πάλι στα αυτιά μου ο γνωστός στίχος του Ελύτη. Και συνεχίζει παρακάτω ο ποιητής: «Για να γυρίσει ο ήλιος, θέλει δουλειά πολλή». Έτσι ακριβώς είναι η ζωή, γεμάτη χαρά και λύπη, έχει όνειρο και θέλει φαντασία, όμως χρειάζεται εξίσου την πίστη και το πείσμα, απαιτεί συγχρόνως κόπο και προσπάθεια. Αυτή ακριβώς είναι και η πραγματική εικόνα της μακρόχρονης και ακούραστης πορείας των Κινέζων ελληνομαθών προς το όνειρό τους, τη γνωριμία με τον ελληνικό κόσμο. Γι΄ αυτό το λόγο, έχω απόλυτο δίκαιο να το λέω με περηφάνια, ότι η σημερινή μου βράβευση από την Ελλάδα με το κρατικό βραβείο λογοτεχνικής μετάφρασης 2009 δεν αποτελεί μόνο αναγνώριση και εκτίμηση στην προσωπική μου προσπάθεια, αλλά πρώτα απ΄ όλα είναι αναγνώριση και εκτίμηση προς όλους τους Κινέζους ελληνομαθείς και ελληνιστές που από γενιά σε γενιά και σε διάφορους τομείς προσπάθησαν με αγάπη και πάθος για τη διάδοση του ελληνισμού στην Κίνα και για να φέρουν κοντά δύο λαμπρούς παγκόσμιους πολιτισμούς, τον ελληνικό και τον κινεζικό. Τη μετάφραση του ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ την ολοκλήρωσα μέσα σε δύο χρόνια. Ήταν μια πνευματική πορεία και πορεία ζωής, γεμάτη πάθη, χαρές και ψυχικούς εξαγνισμούς. Ακολουθούσα τον ποιητή, τον παρατηρούσα από κοντά να ανεβαίνει στο δρόμο της γένεσης - των παθών - της αθανασίας και της δόξας, προσπαθώντας να συλλάβω το αληθινό νόημα και την ουσία του κόσμου, «ΑΥΤΟΣ ο κόσμος ο μικρός, ο μέγας!». Πράγματι, το ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ του Ελύτη στην κινεζική γλώσσα είναι μια δύσκολη μετάφραση σε σχέση με τις λέξεις και τα νοήματα, καμιά φορά αμετάφραστο υπό κάποια έννοια, με τους συνδυασμούς των ιστορικών και μυθικών στοιχείων και των προσωπικών εμπειριών του ποιητή. Είναι, επίσης, μια δύσκολη μεταφορά εξαιτίας της μορφής και του σχήματος, της ατμόσφαιρας και του ύφους, του τόνου και του ρυθμού. Όμως, αξίζει! Αυτό το μεγάλο ποιητικό έργο αποτελεί, μέσω της Ελλάδος, του ελληνικού λαού και του ίδιου του ποιητή, έναν ύμνο, μια ιστορία και ένα μνημείο της ανθρωπότητας, που το ξαναδιαβάζουμε όχι μόνο με την όραση αλλά και την ακοή μας. Θα ήθελα, εδώ, να τελειώσω αυτό το μικρό κείμενο με ένα στίχο του Καβάφη, για να ενθαρρύνω τον εαυτόν μου: «Εδώ πού έφτασες, λίγο δεν είναι, τόσο πού έκαμες, μεγάλη δόξα».

Λεωνίδας Λίου, Σαγκάη, Μάρτης του 2010

Βραβείο Μετάφρασης έργου ξένης λογοτεχνίας στην ελληνική γλώσσα

Άννα Παπασταύρου

"Ιστορία σαν παραμύθι" του Αλεσσάντρο Μπαρίκκο, από την ιταλική γλώσσα εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗΣ

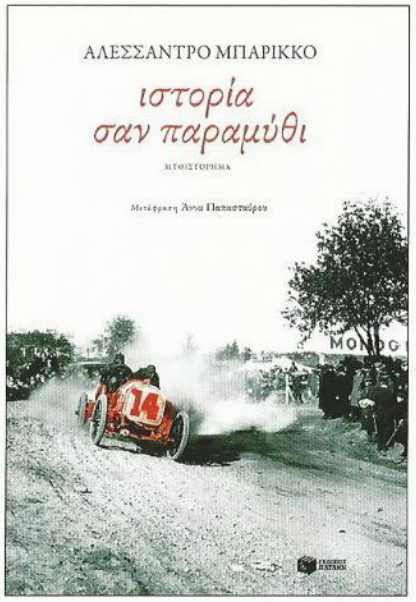

Η Άννα Παπασταύρου γεννήθηκε το 1956 στην Αθήνα. Απόφοιτος της Ιταλικής Σχολής Αθηνών, με σπουδές στη Νομική, μεταφράζει ιταλική, αγγλική και γαλλική λογοτεχνία και συνεργάζεται με πολλούς εκδοτικούς οίκους. Μεταξύ άλλων, έχει μεταφράσει έργα των U. Eco, C. Pavese, A. Baricco, A. Moravia, E. Hemingway, M. Twain, J. Eugenides, T. Pratchett.

Το 2000, με τη μετάφραση του «Χακ Φιν» του M. Twain εκπροσώπησε την Ελλάδα στη Διεθνή Οργάνωση Βιβλίων για τη Νεότητα (IBBY) στον τομέα της μετάφρασης.

Το 2003 η Ελληνική Εταιρεία Μεταφραστών Λογοτεχνίας τής απένειμε βραβείο για το σύνολο της μεταφραστικής της δουλειάς στο παιδικό βιβλίο, όπου έχει επίσης ασχοληθεί και με τη διασκευή (πεζή και ποιητική) κλασικών έργων.

Το 2005 τιμήθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών της Ιταλίας για τη μετάφραση του «Ιστορίες από την Προϊστορία» του Moravia και το 2007 με το βραβείο λογοτεχνικής μετάφρασης ΕΚΕΜΕΛ-Istituto Italiano di Cultura για τον «Κήπο των Ρενάλ» (Il naturale disordine delle cose) του A. Canobbio. Περιστασιακά ασχολείται με την επιμέλεια κειμένων και με τη συγγραφή, και το 2001 κυκλοφόρησε το μυθιστόρημά της «Τέλος κακό, όλα καλά (η μετάλλαξη)».

Από το 2003 διδάσκει λογοτεχνική μετάφραση από τα ιταλικά στα ελληνικά (πεζογραφία, θέατρο, παιδική λογοτεχνία), στο ΕΚΕΜΕΛ. Τον ίδιο χρόνο άρχισε η συνεργασία της με το Θεατρικό Εργαστήρι Μετάφρασης της Ορλεάνης για την προώθηση του σύγχρονου ιταλικού θεάτρου στην Ελλάδα. Συνεργάστηκε με το Ελληνικό Κέντρο του ΙΤΙ, στο Φόρουμ Σύγχρονης Δραματουργίας το 2008 και 2009, καθώς και με το Φεστιβάλ Αθηνών, για τον υπερτιτλισμό της «Μήδειας» του Πέτερ Στάιν. Μια διαφορετική δουλειά ήταν η απόδοση του «The fabulous adventures of Alexander the Great», όπερας για νέους σε μουσική David Blake και λιμπρέτο John Birthwhistle, η οποία παρουσιάστηκε σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, καθώς και στην Ελλάδα (Μυτιλήνη) το 1998.

Περίληψη της «Ιστορίας σαν παραμύθι»

Η γραφή του Baricco είναι εικόνα. Είναι ποίηση. Είναι μουσική. Κάθε βιβλίο του είναι έκπληξη και πρόκληση για το μεταφραστή, ο οποίος καλείται να αναπαραστήσει την εικόνα, να ερμηνεύσει την ποίηση, να διαβάσει τη μουσική του συγγραφέα.

Το «Ιστορία σαν παραμύθι» είναι ένα σπονδυλωτό μυθιστόρημα, με κεντρικό άξονα τα αυτοκίνητα και τους αγώνες ταχύτητας, στο λυκαυγές του εικοστού αιώνα, τις πρώτες απόπειρες των μηχανών ν' αλλάξουν τον κόσμο για πάντα. Βασικός πρωταγωνιστής είναι ένα ασυνήθιστο αγόρι που πασχίζει να δημιουργήσει τάξη μέσα από το χάος, για να πραγματώσει το όνειρό του.

Εντυπωσιακό το σκηνικό όπου διαδραματίζονται οι επί μέρους ιστορίες: η Μεγάλη Κούρσα Παρίσι-Μαδρίτη του 1903, ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος, η πανωλεθρία των Ιταλών στο Καπορέτο, τα Mille Miglia, ιστορικοί αγώνες ταχύτητας του μεσοπολέμου. Παρόντα σχεδόν όλα τα συστατικά στοιχεία ενός κλασικού μυθιστορήματος: η ζωή κι ο θάνατος, ο έρωτας, το αίμα, ο πόλεμος, που χάρη στη φαντασία και την καθηλωτική αφήγηση του Baricco δημιουργούν ένα συγκλονιστικό και βαθιά ανθρώπινο έργο.

Βραβείο Παιδικού Λογοτεχνικού Βιβλίου

Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου

"Η προφητεία του κόκκινου κρασιού" εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗΣ

Η Λότη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου γεννήθηκε και ζει στην Αθήνα. Έχει γράψει συνολικά 60 βιβλία (52 για παιδιά και νέους, 5 θεωρητικά για την παιδική και νεανική λογοτεχνία, 3 συλλογές διηγημάτων για ενήλικες), έχει μεταφράσει τέσσερα βιβλία και πολλά δοκίμια. Τα μυθιστορήματά της, που σημειώνουν αλλεπάλληλες επανεκδόσεις, καλύπτουν χρονικά μια μεγάλη περίοδο της νεοελληνικής ιστορίας, αντλώντας θέματα τόσο από το ιστορικό παρελθόν όσο και από το κοινωνικό παρόν. Οι μελετητές του έργου της εξαίρουν «τη δύναμη και την παραστατικότητα της γλώσσας της», «τη μυθοπλαστική της δεινότητα, την άριστη τεχνική και τον ώριμο λόγο». Έχει τιμηθεί με το Βραβείο Παιδικής Λογοτεχνίας του Ιδρύματος Ουράνη από την Ακαδημία Αθηνών (1984), με το Κρατικό Βραβείο παιδικού λογοτεχνικού βιβλίου (1999), καθώς και με δέκα ακόμη βραβεία παιδικής/νεανικής λογοτεχνίας και δύο τιμητικά διπλώματα από διάφορους άλλους φορείς. Το 1994 και το 2010 ήταν η υποψήφια της Ελλάδας για το διεθνές βραβείο Andersen. Έργα της έχουν μεταδοθεί από το ραδιόφωνο, έχουν μεταφερθεί στην τηλεόραση, έχουν μεταφραστεί στα ιαπωνικά, στ' αγγλικά, στα αλβανικά και στα κορεατικά. Άρθρα της για την παιδική λογοτεχνία, έχουν δημοσιευτεί σε ελληνικά και ξένα περιοδικά. Είναι Επίτιμη Πρόεδρος του Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου/ Ελληνικού Τμήματος της Διεθνούς Οργάνωσης Βιβλίων για τη Νεότητα (IBBY), για τους σκοπούς του οποίου εργάστηκε εθελοντικά επί 30 χρόνια. Διετέλεσε μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της IBBY (1998 – 2002) και Πρόεδρος της Κριτικής Επιτροπής για την απονομή του Διεθνούς Βραβείου Φιλαναγνωσίας IBBY-Asahi 2002 και 2003. Από το 2008 είναι Πρόεδρος της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρίας Σερρών-Μελενίκου. Πληροφορίες για τη ζωή και το έργο της υπάρχουν στην ιστοσελίδα: www.loty.gr

Περίληψη της «Προφητείας του κόκκινου κρασιού»

Η 17χρονη Όλγα ταξιδεύει με τον πατέρα της στο θρυλικό Μελένικο το καλοκαίρι του 2005 αναζητώντας μια εικόνα, ιστορικό κειμήλιο της οικογένειας Χρηστομάνου. Η αναζήτηση αλλά και η γνωριμία της μ' ένα νεαρό φοιτητή που ταξιδεύει μαζί τους γίνεται αφορμή να ζωντανέψει το παρελθόν της βυζαντινής αυτής πόλης, κέντρου του ελληνισμού, όπως το έζησαν γνωστές οικογένειες που βίωσαν την ακμή και την πτώση του.

Φωτεινή Φραγκούλη

"Εφτά ορφανά μολύβια... εφτά ιστορίες" εκδόσεις ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Η Φωτεινή Φραγκούλη κατάγεται από το Μόλυβο της Μυτιλήνης, όπου και μεγάλωσε. Σπούδασε παιδαγωγικά και ψυχολογία, Εργάζεται στην Αθήνα στη δημόσια εκπαίδευση.

Έργα της:

«Το χωραφάκι της αγάπης», Γνώση, 1990 – «Η Κυράνη του δάσους», Αλεξάνδρεια, 1993, έργο που ανέβηκε σε θεατρική παράσταση από την Πειραματική Σκηνή της Τέχνης στη Θεσσαλονίκη το 1998 και στο πλαίσιο του προγράμματος «Μελίνα Μερκούρη» (2000-2001) ταξίδεψε σε πόλεις της Ελλάδας και του εξωτερικού – «Η Πορφυρένια και το μαντολίνο της», Αλεξάνδρεια, 1995 – «Το μισό πιθάρι», Ελληνικά Γράμματα, 2000 Α' βραβείο του Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου και του περιοδικού «Διαβάζω» - «Το ταίρι της αταίριαστης», Ελληνικά Γράμματα, 2003 (ένα παραμύθι για μεγάλους) – «Οι άγγελοι των κοχυλιών», Ελληνικά Γράμματα, 2003 – «Το τραγούδι της Περσεφόνης», Ελληνικά Γράμματα», 2005, Α' βραβείο του Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου. Το βιβλίο της «Εφτά ορφανά μολύβια, εφτά ιστορίες» έχει αποσπάσει και το βραβείο του λογοτεχνικού περιοδικού Διαβάζω στην κατηγορία του Εικονογραφημένου Παιδικού Βιβλίου για το 2009.

Περίληψη των «Εφτά ορφανών μολυβιών...»

Εφτά ιστορίες θαυμαστές και πολύχρωμες, εφτά ορφανά και γενναία μολύβια που τις καταγράφουν για να περισώσουν πολύτιμες στιγμές και ακριβά μυστικά της ζωής. Οι ιστορίες εμφανίζονται αυτοτελείς, ωστόσο η μία συνδέεται με την άλλη, είτε με την αφήγηση είτε με τα πρόσωπα και τους ρόλους. Πλάθουν μία σπονδυλωτή εικονοποιΐα που εμπεριέχει υποδόριο χιούμορ και ποιητικότητα, λογοτεχνική αρτιότητα, εκφραστικό και συναισθηματικό πλούτο, με έντονα λυρικά στοιχεία.

Βραβείο Εικονογράφησης Παιδικού Βιβλίου

Κατερίνα Βερούτσου

"Νεράιδα πάνω στο έλατο" Μάνος Κοντολέων εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗΣ

Η Κατερίνα Βερούτσου γεννήθηκε στην Πάτρα και μεγάλωσε στη Νέα Υόρκη και στο Μόντρεαλ του Καναδά. (Concordia University of Montreal). Έχει παρακολουθήσει σεμινάρια Επαγγελματικής Φωτογραφίας, Animation, Κατασκευή Κούκλας Κινουμένων Σχεδίων. Ζει μόνιμα στην Αθήνα και εργάζεται ως εικονογράφος παιδικών βιβλίων. Έχει συνεργαστεί με πολλούς εκδοτικούς οίκους, εικονογραφώντας περισσότερα από 100 παιδικά βιβλία. Έχει συμμετάσχει σε πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό και σε ατομικές εκθέσεις στην Ελλάδα και στον Καναδά (Μέγαρο Μουσικής, Θέατρο Αγγέλων Βήμα, Centre Communautaire Hellenique, Βιβλιοπωλείο Πατάκη, Στοά Του Βιβλίου, Ιανός). Παράλληλα με την εικονογράφηση βιβλίων, ασχολείται επαγγελματικά με τη ζωγραφική και την κατασκευή σκηνικών για την τηλεόραση και το θέατρο. Είναι μέλος του Εικαστικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και του Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου.

Θανάσης Δήμου

"Μια χειμωνιάτικη ιστορία" Θανάσης Δήμου εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗΣ

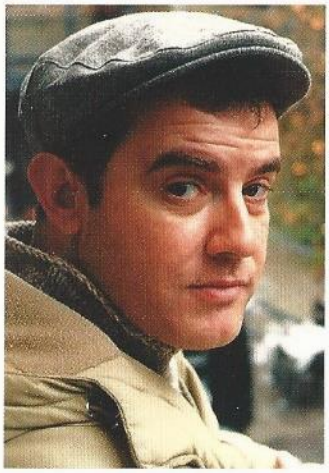

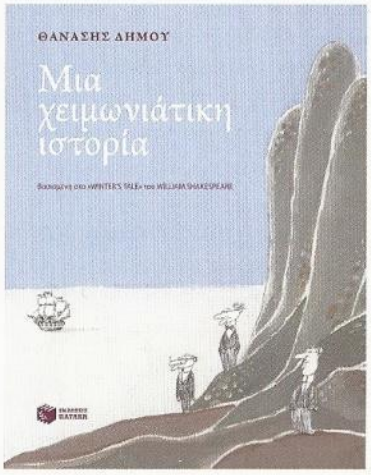

Ο Θανάσης Δήμου γεννήθηκε στην Καβάλα το 1974. Απόφοιτος του Τμ. Θεατρικών Σπουδών Πανεπιστημίου Αθηνών (2000) και της Δραματικής Σχολής του Θεάτρου Τέχνης (2001). Έκτοτε ως ηθοποιός συνεργάστηκε με το Θέατρο Τέχνης, Εθνικό Θέατρο, ΚΘΒΕ, Αμόρε, Θέατρο Πόρτα της Ξένιας Καλογεροπούλου, Θέατρο Οδού Κεφαλληνίας, Φεστιβάλ Αθηνών, ΔΗΠΕΘΕ Πάτρας κ.α., με τους σκηνοθέτες Μίμη Κουγιουμτζή, Βασίλη Παπαβασιλείου, Θωμά Μοσχόπουλο, Νίκο Χατζόπουλο, Στάθη Λιβαθινό, και άλλους, σε έργα του παγκόσμιου δραματολογίου κλασικού και σύγχρονου. Παράλληλα εικονογραφεί βιβλία, θεατρικά προγράμματα, διαφημιστικά έντυπα. Τα τελευταία χρόνια συνεργάζεται με τις εκδόσεις Πατάκη. Η «Χειμωνιάτικη Ιστορία» είναι το πρώτο του βιβλίο.

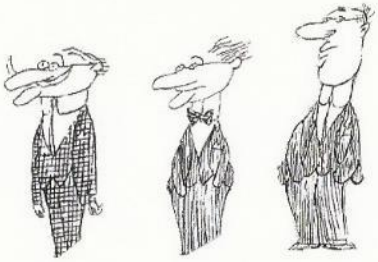

Βραβείο Βιβλίου Γνώσεων για παιδιά

Σάκης Σερέφας

"Ένας δεινόσαυρος στο μπαλκόνι μου"
εικονογράφηση Γιάννης Στύλος εκδόσεις ΠΑΤΑΚΗΣ

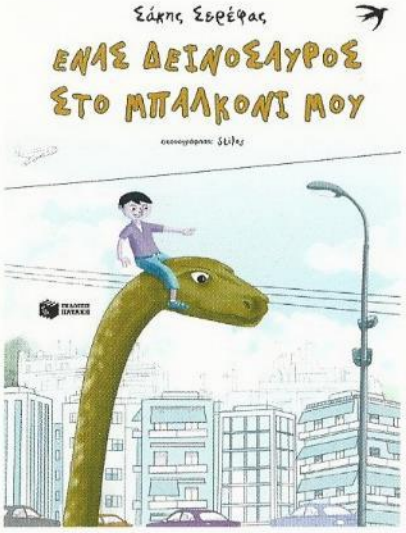

Ο Σάκης Σερέφας έχει γράψει 40 βιβλία στους τομείς: ποίηση, πεζογραφία, θέατρο, παιδικό και νεανικό βιβλίο, μελέτες για πόλεις και τόπους. Έχει ασχοληθεί με θέατρο, κινηματογραφικό σενάριο και ραδιοφωνικές εκπομπές. Θεατρικά έργα του παίχτηκαν στο Εθνικό Θέατρο, στο Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, στο Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου, στο θέατρο Αμόρε και στην Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης». Το θεατρικό έργο του «Μαμ» τιμήθηκε με το Βραβείο Κάρολος Κουν 2007, της Ένωσης Ελλήνων Θεατρικών Κριτικών. Το θεατρικό έργο του «Αποστολή στον Πλανήτη Γη» τιμήθηκε με το Βραβείο του Υπουργείου Πολιτισμού το 2007. Είναι μέλος της Εταιρίας Συγγραφέων.

Περίληψη του «Δεινόσαυρου στο μπαλκόνι μου»:

Ένα πρωινό του 2008, στο μπαλκόνι του μικρού Γιάννη που ζει στη Θεσσαλονίκη εμφανίζεται ο Σαύρος, ένας δεινόσαυρος. Το αγόρι σκαρφαλώνει στο λαιμό του κι οι δυο τους ξεκινούν για μια μεγάλη και ξεχωριστή βόλτα στην πόλη, για να γνωρίσουν το παρελθόν της αλλά και τους ανθρώπους που σήμερα την κατοικούν. Θα σταματήσουν σε επτά τόπους και μνημεία της Θεσσαλονίκης και ο δεινόσαυρος, έτσι θεόρατος που είναι, θα ανεβάσει το Γιάννη στα πιο ψηλά σημεία: πάνω στην Καμάρα, στο μιναρέ της Ροτόντας, το γλυπτό του Ζογγολόπουλου, το πλατάνι της πλατείας Ναβαρίνου, το καμπαναριό της Αγια-Σοφιάς, στους τρούλους από το Μπεζεστένι και στο μπαλκόνι του ρεστοράν «Όλυμπος-Νάουσα». Τα μνημεία και οι τόποι αυτοί καλύπτουν την ιστορία της Θεσσαλονίκης από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα, και ανήκουν σε όλο το φάσμα των πολιτισμών που αναπτύχθηκαν σε αυτήν. Παράλληλα, συνδέονται με μερικά από τα σημαντικότερα συμβάντα στην ιστορία της πόλης, όπως οι μάχες με τους Βούλγαρους, που δόθηκαν μέσα στο προαύλιο της Αγίας Σοφίας κατά την απελευθέρωση της πόλης το 1912. Ανάμεσα σ' αυτές τις στάσεις, ο Γιάννης και ο Σαύρος θα παρακολουθήσουν σκηνές από την καθημερινή ζωή, οι οποίες, αν ιδωθούν από ψηλά, μοιάζουν με ταινία του σινεμά, που θα μπορούσε να εκτυλίσσεται σε οποιαδήποτε μεγαλούπολη: οδηγοί αυτοκινήτων βαριούνται και χαζεύουν τις μύγες στο παρμπρίζ, οι περιπτεράδες ονειρεύονται ακρογιαλιές, οι πελάτες μιας ταβέρνας τσιμπολογούν πατάτες από το πιάτο του διπλανού τους, τα πιτσιρίκια παίζουν μπάλα σε μια αλάνα έχοντας για εστία τους κάτι αρχαία μάρμαρα και κάποιοι παππούδες τριγυρνούν στην αγορά για να ψωνίσουν κρεμμυδοκόφτες και κλαρινέτα. Αυτό δεν είναι το σκηνικό των πόλεων και των ζωών μας; Στο τέλος κάθε κεφαλαίου παρέχονται μερικές βασικές πληροφορίες για το σχετικό μνημείο ή τόπο τον οποίο επισκέφθηκε ο Γιάννης.

Το βιβλίο παραπέμπει διαδικτυακά, μέσω του ιστότοπου των εκδόσεων Πατάκης, σε σχολιασμένο κατάλογο με εκατοντάδες διαδικτυακές διευθύνσεις για τα μνημεία και τους τόπους που επισκέφθηκε το μικρό αγόρι, αλλά και γενικότερα για την πόλη της Θεσσαλονίκης. Έτσι, το βιβλίο αυτό μπορεί να χρησιμεύσει και ως υποστηρικτικός πλοηγός στη διδασκαλία του μαθήματος της τοπικής ιστορίας στην εκπαίδευση.

Βραβείο Λογοτεχνικού Περιοδικού

«Πόρφυρας»

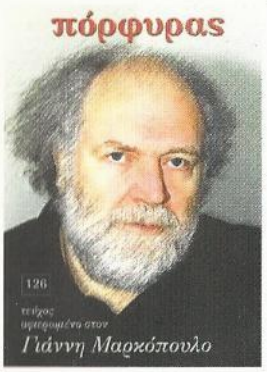

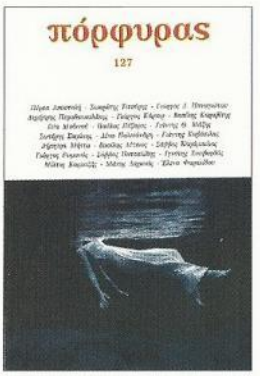

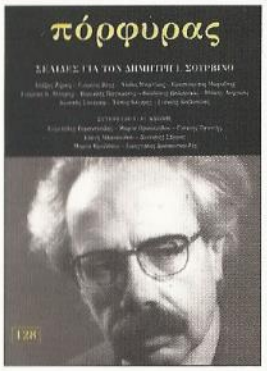

Ο «Πόρφυρας» (κερκυραϊκή έκδοση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα) κυκλοφορεί ανελλιπώς από το 1980 και συμπλήρωσε τον αριθμό των 134 τευχών. Το γεγονός, σε συνδυασμό με την απήχηση του περιοδικού σε συγγραφείς και αναγνώστες είναι άξιο επισήμανσης, ενώ υποδηλώνεται έτσι και το γνωστό, ότι δηλαδή μετά από μια μακρά διαδρομή υπάρχει κατά κανόνα συνέχεια και διάρκεια. Το περιοδικό «Πόρφυρας» είναι ένα από τα μακροβιότερα μεταπολεμικά λογοτεχνικά περιοδικά και ένα από τα λίγα λογοτεχνικά περιοδικά της περιφέρειας που, διατηρώντας σταθερό πυρήνα τοπικών συνεργατών αλλά και με ανοίγματα σε ευρύτερες συνεργασίες, κατόρθωσε να χαίρει πανελλήνιας εμβέλειας και αποδοχής. Ο «Πόρφυρας» σχεδιάστηκε από τους (αλφ.) Δημήτρη Κονιδάρη, Περικλή Παγκράτη και Σωτήρη Τριβιζά. Καθ' οδόν η εκδοτική ομάδα (συντακτική επιτροπή) διευρύνθηκε, με τους Θεοτόκη Ζερβό και Νάσο Μαρτίνο.

Ο «Πόρφυρας» έλαβε το όνομά του από το ομώνυμο σολωμικό ποίημα, προκειμένου να υποδηλωθεί η συνέχεια στη μακρά πνευματική παράδοση του τόπου.

«Εντευκτήριο»

Το Εντευκτήριο είναι λογοτεχνικό και καλλιτεχνικό περιοδικό και η έκδοσή του αποτελεί δραστηριότητα του πολιτιστικού σωματείου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα «Μακεδονική Εταιρεία Τεχνών και Πολιτισμού», με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Εκδίδεται από τον Νοέμβριο του 1987 ανά τρεις μήνες και μέχρι τώρα έχει εκδώσει 88 τεύχη. Δημοσιεύει ελληνική και ξένη λογοτεχνία (ποίηση και πεζογραφία), λογοτεχνικά δοκίμια, μελέτες και άρθρα, κριτικές βιβλίου, κείμενα για τις καλές τέχνες (εικαστικά, κινηματογράφος, μουσική), για τη μουσειολογία κτλ. Σε τεύχη του έχουν δημοσιευτεί αφιερώματα για αρκετούς από τους πιο σημαντικούς Έλληνες λογοτέχνες: Οδυσσέα Ελύτη, Μανόλη Αναγνωστάκη, Κική Δημουλά, Τίτο Πατρίκιο, Κλείτο Κύρου, Γιώργο Ιωάννου, Τόλη Καζαντζή, Νίκο-Αλέξη Ασλάνογλου, Ανέστη Ευαγγέλου, Μένη Κουμανταρέα, Ντίνο Χριστιανόπουλο, Έκτορα Κακναβάτο, Νόρα Αναγνωστάκη, Βασίλη Στεριάδη, Ελένη Βακαλό, Δ. Ν. Μαρωνίτη, Τάκη Βαρβιτσιώτη, Αλέξη Τραϊανό, Δημήτρη Νόλλα κ.ά. Επίσης, σε ξένους συγγραφείς και καλλιτέχνες (Ίνγκεμποργκ Μπάχμαν, Λα Μπρυγιέρ, Φράνσις Μπέικον, θέματα (Φυλακή, Το Θέατρο Τέχνης στη Θεσσαλονίκη, Η ελληνική λογοτεχνία σε μετάφραση, Αυτοβιογραφικός λόγος), καθώς και σε ξένες λογοτεχνίες (κινεζική, σύγχρονη σουηδική). Συμπληρωματικά προς την έκδοση του περιοδικού υφίστανται οι Εκδόσεις Εντευκτηρίου (με 35 τίτλους μέχρι τώρα) και από τον Δεκέμβριο 2001 ο πολυχώρος «Underground Εντευκτήριο», που λειτουργεί ως πολιτιστικό κέντρο με ελεύθερη είσοδο για κάθε ενδιαφερόμενο.

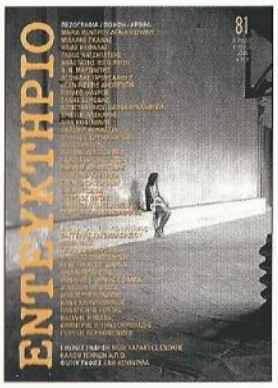

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ρεθύμνου1, 106 85 Αθήνα
Τηλ.: 210 8201711, fax: 210 8201702
email: dgr@culture.gr